



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VII. Qualis origo sit Animarum humanarum?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-35233**

**HÆRESIARCHI PELAGIVS**, teste S. Aug. l. de pec. Orig. c. 16. Ep. l. de pecc. mer. c. 2. Ep. l. de har. c. 88. finxit; Peccatum Adæ soli nocuisse, non posteris: nascique homines sine & virtute & vitio; mori verò naturaliter: nam & Adamum fuisse moriturum, etsi non peccasset. In Synodo Palæstina hanc hæresin eiuravit: seiscitantibus dein discipulis eequi damnasset doctrinam suam respondit: intellexi, pec. orig. posteris nocuisse Exemplo seu imitatione; non Propagatione, infantes vero nasci non qualis Adam erant; quod careant lib. arbitrii usu, sintque præcepti incapaces.

II. PELAGIANI postea finxerunt, Mortem corporis trahi ex Adamo per generationem; non tamen peccatum, seu mors animæ Teste S. Aug. l. 4. contra Pelag. c. 2. 4.

III. ALBIGENSES, teste S. Anton. p. 4. tit. n. c. 7. §. 5. Et antehos Petrus Abailardus, teste S. Bern. epist. 188. Christum fecisse omnia solum, ut nos verbo & exemplo doceret; quia solum nocuit Adam exemplo: Infantes, ut instructionis & exempli incapaces, nec in Adamo perisse; nec per Christum saluari. Itaque Pelagianos secuti sunt; non Pelagium.

ANABAPTISTÆ, propago Lutheri, sentiunt cum Pelagio: ZVINGLIUS & Erasmus &c. cum Pelagianis. Vide Lutheo-caluin. parte 4. quæst. 14.

PAPISTA. Et vere peccatum originale.

Quia Rom. 5. *Sicut per unum hominem pec. &c. & mors in omnes*: at hoc esse Actuale nequit; cum etiam infantes moriantur.

DICUNT Zvvingl. & Anabaptista:

1. Per unum cæpit esse pec. actuale.  
2. Peccatum metonymice dictum, sc. Concupiscentia;

3. Intrauit Imitatione, non Generatione. Vnde Erasmus sic vertit: *Propter unum hominem &c. In omnes homines mors peruasit &c. Quatenus omnes peccauerunt.*

Ad I. Per Angelum cæpit actuale pec. ante Adamum; in quo, I. Cor. 15. *omnes moriuntur*. Iam ut mors in mundum intrans non fuit solius Adæ, sed est omnium; ita & peccatum eius est omnium.

Ad II. Causa peccati, homo: mortis, peccatum est reale: Hoc a. non est con-

cupiscentia seu fomes peccati; quia non fomitis, sed peccati stipendium mors, Ro. 6. Et Ezech. 18. *Anima, que peccaverit, ipsa morietur*. Et Deus non dixit, *quacunque die pronus fueris, sed comederis &c.*

Ad III. Pauli scopus erat probare, Omnes vocatos ad gratiam esse; quia omnes peccauerunt in Adam origine ipsa: *Sicut in omnes ab uno mors pertransit*. Nam *sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem: Sic per unius iustitiam in omnes homines in Iustificationem*. Atque ita locum istum capi oportere definiuit Conc. Mileu. quod, ut particulare, superbe rejicit Erasmus, loci deprauator. Vide Bell. l. 4. c. 3. &c.

## QVÆSTIO VII.

*Qualis Origo sit animarum humanarum?*

**HÆRESIARCH.** Gnostici, Manichæi, Priscillanista, teste Aug. l. de har. c. 6. 46. 70. cum Stoicis opinabantur: Animas esse particulas substantiæ Dei. Proinde nec proprie creati; nec ab parentibus traduci; sed à Deo inspirati.

SVADENT isto, Gen. 2. *Inspiravit in faciem eius spiritum vitæ*. Itaque ex Spiritu suo Deus spiritum animæ produxit.

PAPISTA. Hæresis hæc damnata est in Conc. Bracarensi l. c. 5. Quia substantia Dei est immutabilis, & inuiolabilis. Mat. 3. Ps. 101. Iac. 1. Anima vero est mutab. & violabilis, cum possit ex bona fieri mala; & contra: possitque puniri.

DICO. Deus trifariam producit Spiritum:

1. Ex substantia sua: Vt Sp. S.

2. Ex nihilo: ut Angelos:

3. Ex materia creata; ut animas bestiarum. Anima humana non est producta

G g mo.

modo primo; quia est mutabilis: Non tertio; quia non est materialis: Ergo tertio.

II. HÆRESIARCH. ORIGENES l. i. πρῶτον ἄρχων. c. 7. cum Platonis statuit: Animas humanas ex nihilo creatas à Deo simul cum Angelis: At fastidientes cælestium, amore terrenorum, in carcerem corporis detrusas.

SVADENT Origenistæ istis. 1. Pl. 114. Revertere anima in requiẽ tuam. 2. Pl. 118. Prius, quam humiliarer, ego deliqui. 3. Pl. 141. Educ de custodia animam meam. 4. Ioan. 1. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.

PAPISTA. Error hic damnatus est in Conc. Bracarensi l. c. 6. & à S. Leone, & S. Patribus; in primis à S. Cyril. Alex. l. 1. in Ioan. 9. argumentis XXIII. expugnatur. RATIO: Quia sequerentur absurda complura.

1. Ut improvide Deus occidisset impios, seruassetque pios, ut in diluuiio, Sodomis, mari rubro. &c.

2. Gratias deberemus Satanæ, quod mortem procurasset qua carcer reseratur: nullas Christo, mere nti nobis corporum resurrectionem.

3. Prolificare non foret benedictio Dei; nec gratia foret, seruari in periculis mortis, resuscitari.

4. Iniq; iuberentur occidi malefici.

5. Multæ Scripturæ forent falsæ. Vide in Antichristo p. 4. q. 12.

Dico Ad I. Gratiarum actio est ea pro discussa tribulatione, & quiete animæ reddita; & spe beatæ quietis.

Ad II. De paterna castigatione accidentaria loquitur: nõ de origine animæ.

Ad III. Literaliter agit de sua latebra speluncæ dum fugeret Saulem: Spiritu- liter corpus aggrauat animam.

Ad IV. Venit in mundũ, qui creatur.

III. RABBINISMVM vide in Luthero-cal. p. 7. 15. refutatum.

IV. HÆRESIARCH. APOLLINARIS, & Luciferiani, teste Aug. de bar. c. 81. Tertulianus; Animas immortales, quam corpora ab parentibus trahi.

SVADENT istis. 1. Gen. 46. Omnes animæ, quæ erant fuerunt de femore Iacob, fuerunt 66.

2. Christus & Leui erant in lumbis Abraham, cui hic decimas offerret Melchisedech: at, Heb. 7. Leui fuit decimatus tunc, non Christus; ergo Christus antea fuit in Abrahamo, quam Leui; sc. Leui corpore anima; Christus solo corpore: ideo nec traxit patris in genera tione.

PAPISTA. Error hic reicitur Theologis apud D. Tho. 1. q. 118. a. 2. q. 2. dist. 17. 18. fretis 1. Scripturis: Vide in Antichristo p. 4. q. 12.

2. Traditio est Ecclesiæ per ordinem S. Patrum apud Bell. l. 4. c. 11.

3. Ratio eumcicit ex principijs fidei.

1. Quia Animæ hominum sunt immortales; quia per se subsistunt, nec dependent à corporibus; ut bestiales. Quæ autem per se subsistunt, & per se producuntur, non ad productionem & extinctionem alterius, ut bestiales. Quæ per se producuntur, non fiunt ex propagatione, sed ex nihilo fiunt; ut humanæ animæ: sin; non forent immortales.

2. Quia si anima producitur ex corpore: ergo foret corporalis & mortalis. Si ex patris anima tota: ergo pater post generationem careret anima. Si ex parte animæ; ergo anima esset partibilis, & eoque corporalis ac mortalis.

Si ex Semine corporali: ergo & anima foret corporalis: Si ex Semine spiritali substantiali; sic redit prior diuisibilitas animæ.

Si ex accidentali; sic semen animæ non erit materia, sed instrumentum agentis; at est materia.

Vnde

Vnde ergo Forma; quæ est Anima, vt definiuit Conc. Lateran. sess. 8.

DICO AD I. Scriptura animas ponit pro hominibus, partem pro toto, vt 1. Reg. 28. Samuel apparuit, cum sola fuerit anima, Leu. 5. Si peccauerit anima. &c.

AD II. In lumbis Abrahamæ fuit Christus secundum materiam carnis; non secundum rationem seminalem: at Leui secundum vtrumque, Christo n. fuit mater ex Abrahamo; at non Pater.

AD III. Deus cooperatur acti oninaaturali; non vitio voluntario fornicantis. Vt ait S. Hier. l. 3. Apolog. cõtra Rufinum: cooperatur semini sparso, licet per furtum sublato.

SENTENTIAS alias duas repete ex *Luthero-calp. p. 4. q. 5.* reiectas; vnde fortiter infertur veritas de Traduce peccati originalis.

### QVÆSTIO VIII.

*Decedentium sine baptismo POENA an sit mors æterna?*

**HÆRESIARCH. I.** Vincentium refutat S. Aug. l. 1. de origine animæ, c. 9. & l. 3. c. 13. quod assereret esse beatos paruulos decedentes absque baptismo. *Zwinglius*, *Bucerus*, *Martyr*, *CALVINVS*; aiunt, Fidelium filios saluari, certum esse, Probabile, & Insuper delictis; ait *Zwinglius*; vi reparatæ per Christum naturæ.

**II. PELAGIANI**, teste Aug. l. de hæc. c. 88. *Esti non baptizentur, promittunt eis, extra regnum Dei quidem; sed tamen æternam & beatam quandam vitam suam: sc. beatitudinem naturalem.* Sic ferè & *Catharinus*, & *Pighius* docuere. Liqueat in *Luthero-calp. p. 4. q. 24.*

**PAPISTA.** Tales paruuli absolute sunt damnati. Est de fide; sic definiuntibus Concilij, Papis, Patrib. & Theol. Et Conc. Palæst. nam coegit Pelagium suam hæc. esin contrariam anathematizare. S. Aug. l. 1. de Orig. animæ. c. 9. *Non baptizatis paruulis nemo promittat, inter dam-*

*nationem, regnumque cælorum, felicitatis cuiuslibet quasi medium locum. Hoc enim eis hæresis Pelagiana permisit. Idem l. 1. de pe. mœ. c. 34. Quid in paruulo agit exorcismus meus, si in familia diaboli non tenetur? Et tali sub tyranno decedunt non baptizati. Adde quod ibidem Sanctus Augustinus non fuit ausus pronunciare de paruulis sine baptismo morientibus istud: *Melius erat ei, si natus non fuisset homo ille.**

### QVÆSTIO IX.

*An SUFFICIENS Auxilium detur omnibus ad salutem?*

**HÆRESIARCH PELAGIANI**, teste Aug. l. contra *epist. Pelag. c. vlt. & Ep. 106. 107.* *Epist.* assererent, Gratiam omnibus paratam esse; & quemque eam potest expetere & excipere solis lib. arbitrii viribus; sine alia gratia præueniente.

**LVTHERO-CALVINISTÆ**, vt *LVTHERVS* in *assert. a. 36.*

**CALVINVS** *Inst. 3. c. 22. §. 10. & c. 24. §. 13. 16.* constringunt contrarium: sc. multis deesse auxilium Sufficiens ad salutem; vt Reprobis ab æterno.

**PAPISTA. I.** Conc. Arauficanum damnauit Pelagianos. Quia Ph. 2. *Vobis donatum est, vt in illum credatis: non ex viribus arbitrij habent.* Rom. 12. *Vnicuique diuisit Deus mensuram fidei: nemo suo opte arbitrio acquisiuit.* Vide *Luthero-c. p. 4. c. 31.*

**II.** Auxilium sufficiens omnibus datur pro loco & tempore. Quia *Pf. 24. Vniuersa via Domini misericordia & veritas.* 1. Ioan. 2. *Ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non solum a nostris, sed et totius mundi.*

**III.** Sufficiens tamen auxilium resurgendi à peccato non adest omnibus sepe & ubiq. Querit S. Aug. l. 4. in Iulian. c. 8. *Cur nõ conuertit Deus omnium Nolitium voluntates? Respondeo: Cur non oēs mortuos adoptat inuacro regenerationis Infantes?*

Gg 2

IV. A. 1